PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association. P. O. Station C., Box 1073, Toronto 8, Ontario, Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Savaitraštis

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 764 PENKTADIENIS, GEGUŽIO (MAY) 31, 1946, TORONTO, ONTARIO METAI XV

STREIKUOJA JURININKAI APKALTINAMI PABĖGIME NUO LAIVŲ IR ARESTUOJAMI

Prieš Juos Naudojamas 18 Amžiaus Įstatymas

TORONTO. — Laivų kompanijos apkaltina streikuojančius jūrininkus pabėgime nuo laivų ir suima. Jau 60 jūrininkų apkaltinta tokiais nusižengimais ir išpirkti varantai suėmimui. 46 iš tų jūrininkų jau suimta.

Jūrininkų unijos prezidentas J. A. Sullivan pareiškė, kad įstatymas, kuriuomi remiantis suimami jūrininkai, yra nusenęs įstatymas. Teisingumo ministeris St. Laurent ir transporto ministeris Chevrier kiek anksčiau sakę, kad įstatymas "priklauso aštuonioliktam šimtmečiui."

Kompanijos sako, kad jūrininkai turėjo duoti 7 dienų laiką, tai yra, pranešti prieš 7 dienas, kad jie sustos dirbę.

Jūrininkai visų ežerinių ir pakraštinių laivų išėjo į streiką už tai, kad kompanijos atsisako patenkinti jų reikalavimą, vyriausiai įvesti 8 valandų darbo dieną. Dabar jūrininkai dirba tiktai dviemis pakaitomis ir dažnai dirba 12 ir daugiau valandų į dieną. Niekur kitur nedirba tiek valandų, kiek ant laivų. Jie taipgi reikalauja, kad būtų paliktos nesumažintos algos.

Streikas apima virš 200 laivų, kuriuos aptarnavo 6,000 jūrininkų.

Kompanijos ne tik jūrininkus baugino areštais, bet ir skebus rekrutuoja. Girdi, už kelių dienų visi laivai plaukios. Panašiai jos darė ir pirmiau, bet išėjo ne taip, kaip jos norėjo.

Viena kompanija prisipažino, kad skebų atsiranda labai mažai.

Iš Kingstono pranešė, kad keli jūrininkai buvo jau pastatyti prieš teismą. Jų advokatas pareiškė, kad byla atsidurs aukščiausiame teisme, jeigu jūrininkai bus baudžiami.

J. V. JŪRININKAI ATSISAKO SKEBAUT

TORONTO. — Aldermanas Dewar Ferguson, Kanados Jūrininkų Unijos viceprezidentas, pranešė, kad Jungtinių Valstijų jūrininkai davė žodį, jog jie nelies Kanados laivų, kol streikas tęsis.

100,000 Jungtinių Valstijų jūrininkų, sako Ferguson, stovi petys į petį su Kanados jūrininkais.

UNIJISTŲ VADAI PROTESTUOJA PRIEŠ ARESTUS JŪRININKŲ

TORONTO. — C. S. Jackson, elektros darbininkų unijos viceprezidentas, ir John Buckley, Trades and Labor Kongreso viceprezidentas, pasiuntė protesto notas teisingumo ministeriui, reikalaudami paleisti suimtuosius jūrininkus.

Jie nurodo, kad jūrininkai, karo metu, turėjo pergyventi didžiausius pavojus ir daugelis jų draugų žuvo. Dabar jie neturi teisės streikuoti.

Tai niekinimas demokratijos, sako jie.

Pranešimai iš Vancouverio rodo, kad 37,000 medžio industrijos darbininkų streikui galo dar nesimato.

Taipgi tebestreikuoja ir Anocaonda darbininkai Toronte.

LEGIJONAS STOJA UŽ DEPORTACIJĄ KANADOS JAPONŲ

QUEBEC. — Legijono konvencija pasisakė už deportavimą iš Kanados visų japonų, išskyrus veteranus.

Taipgi konvencija priėmė reikalavimą, kad valdžia imtųsi už darbo dėl aprūpinimo tinkamais darbais visų Kanados piliečių.

NORI PAKEISTI APDRAUDOS NUO NEDARBO AKTĄ

OTTAWA. — Senatui įteiktas bilius, kuris numato pakeitimus apdraudos nuo nedarbo akte.

Yra siūloma apdraudos nuo nedarbo tvarkymą pavest darbo ministerijai. Taipgi bilius leidžia apdraudą imančiam darbininkui uždirbti į dieną iki $1.50 nenustojant apdraudos, ir reikalauja verstino pranešimo apie pakeitimą darbo.

Senatas Nerodo Savo Entuziazmo Trumano Biliui

WASHINGTON. — Nors kongresas labai greitai priėmė prezidento Trumano pasiūlymą, kad prezidentas turėtų galią paimti industriją valdžios žinion, įkalinti visus streikierius arba paimti juos į armiją, greitai užgyrė, bet neatrodo, kad senatas taip lengvai praleistų.

Kaip republikonai, taip ir nekurie demokratai, Trumano linijos politikieriai, davė suprasti, kad jie nepritaria tokiai didelei galiai prezidentui.

Jeigu bilius būtų užgirtas, prezidentas galėtų būti tiesiog diktatorium: paimti savo žinion industriją ir priverst darbininkus dirbt prieš jų valią. Jeigu jie nedirbtų, tai sumesti visus į kalėjimą arba rekrutuoti į armiją.

Jungtinių Valstijų Farmų Sekretorius Clinton Anderson, Jungtinių Tautų maisto ir agrikultūros organizacijos direktorius Sir John Boyd Orr ir UNRRA direktorius Fiorello La Guardia diskusuoja alkanų žmonių maitinimo problemas. Kanada yra viena iš tų šalių, kurios teikia tiems alkaniems maistą. Birželio mėnesį bus renkami drabužiai karo nukentėjusiems žmonėms. Rinkliava eis visoj Kanadoj.

Reikės Išsklaidyti Miestus, Įkasti Giliai į Žemę Mokyklas ir Fabrikus

FRANCŪZŲ UNIJOS PRIEŠ VIENYBĖS ARDYMO MEISTRUS

PARYŽIUS. — Generalė Francijos Unijų Konfederacija griežtai pasmerkė socialistų partijos narį, finansų ministerį Andre Phillip, už kurstymą prieš komunistus.

Socialistai (dešinieji) ieškąą bendros kalbos su centralinėmis partijomis, kad pasigauti žuvelių jose.

Konfederacija turi arti penkių milijonų narių ir stoja už kooperaciją su komunistais.

Gelžkeliečiai Grįžo Mainieriai Streikuoja

WASHINGTON. — Gelžkeliečiai jau pasirašė sutartį ir sugrįžo į darbą. Jie pasirašė sutartį su kompanijom keliom minutėm pirm prezidento Trumano kalbos, kurioje jis reikalavo didelės jėgos prieš streikierius.

Angliakasiai tebestreikuoja, nors mainos yra paimtos valdžios kontrolėn. Valdžia yra parengusi armiją apsaugai tų, kurie norėtų eiti dirbti, bet klausimas stovi, kiek tų bus?

Iki šiol mainieriai laikėsi labai solidariai.

Gelžkeliečiai gavo po 18 centų į valandą. Jie reikalavo 20, o kompanijos pradžioj sutiko ant 16 centų į valandą.

TORONTO. — Atominė gadynė, kurią spauda ir radijas pasitiko su didžiausiu entuziazmu, nebus tokia graži, kaip kad buvo piešiama. Žmonės turės lysti giliai į žemę ir gyventi barsuko gyvenimą.

Kalbėdamas Kanados Mokslininkų Asociacijos konvencijoje, profesorius Leopold Infeld pareiškė, kad apsigynimui nuo atominių bombų bus reikalinga evakuoti miestus ir išsklaidyti žmones taip, kad žmogus nuo žmogaus būtų už 25 mylių. Mokyklos, fabrikai ir visos svarbesnės įstaigos turės būti įrengtos giliai žemėse.

Vienas Čikagos mokslininkas pareiškęs, kad bus reikalinga visą Amerikos kontinento veidą pakeisti, kad sumažinti pavojų žmonėms.

Atsitikime karo, sako jis, visi miestai ir miesteliai būtų apleisti, be gyventojų. Visi fabrikai, universitetai ir kiti svarbūs užvedimai turės būti giliai žemėse. Taip viską sutvarkius, sako profesorius, vietoj 50,000 žmonių, gal žūtų koks tūkstantis nuo vienos bombos.

Jis sako, kad dabar jau galima pagaminti 100 kartų stipresnes bombas, negu kad tos, kurios buvo numestos ant Japonijos. Jos galėtų išžudyti žmones vienu kartu didžiausiame mieste.

Toks žmonių išsklaidymas, fabrikų ir kitų pastatų pakišimas giliai po žemėmis, sako profesorius, galėtų būti atliktas tiktai valdžios pastangomis. Norint tą įgyvendinti, sako jis, valdžia turėtų turėti kontrolę ant visko. Kitaip sakant, atominės bombos stato į pavojų taip vadinamą "privatinį užsiėmimą", "privatus užsiėmimas" kasa sau duobę.

Jis sako, kad tikra tragedija, kad tokie mokslininkai išradimai, mokslininkų atsiekti per daugelį metų, beieškant būdų socialiam gyvenimui pagerinti, pastatytų žmoniją į tokį pavojų. Jis taipgi juokėsi iš tų, kurie mano, kad bus galima išlaikyti atominės bombos paslaptį.

Britanija ir Jos Dominijos Neturės Vienodos Politikos

LONDON. — Britanijos ir jos dominijų premjerų konferencija nutarė, kad kiekviena dominija turėtų teises vesti neprigulmingą užsieninę politiką. Ryšiai tarp dominijų ir Britanijos bus palaikomi, kaip ir iki šiol.

Už decentralizuotą politiką daugiausiai stovėjo Kanados ir Austrijos premjerai.

Konservatyviški rateliai reikalavo, kad britų imperijos kraštai turėtų vieną užsieninę politiką, vadovaujamą Londono. Dominijos su tuo nesutiko.

V. M. Molotov Kaltina Ameriką ir Britaniją

MASKVA. — V. M. Molotov, Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeris, kaltina, kad Jungtinės Valstijos ir Britanija sudarė bloką prieš Sovietų Sąjungą.

Jis sako, kad Britanija ir Amerika nedavė progos Paryžiaus konferencijoj susitarimui Italijos kolonijų ir reparacijų klausimais.

Atsakydamas į Byrneso grumojimą, kad Amerika šauks taikos konferenciją be SSRS, jeigu SSRS nesutiks, Molotovas pastebėjo, kad toks žygis gali duoti nepageidaujamas pasekmes.

Jo nuomone, Amerika ir Britanija nori būtinai uždėti ant Sovietų Sąjungos savo valią.

"Nei viena save gerbianti sąjungininkų valstybė neleis uždėti ant savęs kitos šalies valią," pareiškė jis. "O Sovietų Sąjunga yra viena iš tokių valstybių, nors ji aiškiai parodė savo norą suderintam veikimui su kitomis šalimis."

Byrnesas, sako Molotovas, bando suardyti trijų didžiųjų bendradarbiavimą ir bando daryti spaudimą prieš SSRS.

Nekurie rateliai nori, sako jis, išstumti Sovietų Sąjungą iš garbingos vietos užsieniniuose reikaluose. Bet Sovietų Sąjunga yra įsitikinusi, kad jos žygiai tarnauja taikai ir žmonijos progresui.

Jis taipgi pastebėjo, kad darosi sunku rasti liniją tarp saugumo ir ekspansinių siekių. Pavyzdžiui, sako jis, kokiems galams Amerikai reikalingos bazės Islandijoj?

Sovietų Sąjunga atsisakiusi kalbėti apie taiką su Vokietija už tai, kad dar nėra valdžios Vokietijoje, su kuria būtų galima sudaryti taikos sutartį.

GANDIS SIŪLO UŽGIRT PLANĄ

NEW DELHIH. — Mohandas Gandi, indų dvasinis ir politinis vadas, pareiškė, kad britų planas dėl Indijos nepriklausomybės yra geriausias, ką britai galėjo duoti dabartinėse sąlygose.

Jis siūlo indusams ir muzulmonams priimti jį ir stengtis įgyvendinti.

Britų misija, atsakydama kritikams, pareiškė, kad britų kariuomenė bus ištraukta iš Indijos, kai tik konstitucijas bus sudaryta.

KOMUNISTAI LAIMĖJO ČEKOSLOVAKIJOJE

PRAGA. — Čekoslovakijos seimo rinkimuose komunistai išėjo pirmoje vietoje, kaip kad [illegible] jeigu jie būtų turėję [illegible] pasisekimą Slovakijoj, kaip Moravijoj ir Bohemijoj, tai jie būtų išrinkę didžiumą atstovų.

Kaip atrodo, tai Čekoslovakijoj turės būti koalicinė valdžia. Greičiausiai komunistai ir socialistai sudarys koalicinę valdžią.

SUĖMĖ NET 200 STREIKIERIŲ

ROCHESTER. — Policija čia suėmė 200 streikierių, kurie streikuoja prieš miesto viešųjų darbų departamentą.

Unijistų tarpe eina bruzdėjimas už skelbimą generalio streiko.

Prasidėjo Fred Rose Teismas

MONTREAL. — Čia prasidėjo parlamento nario Fred Rose byla, kurioje jis kaltinamas suokalbyje perduoti Sovietam Kanados paslaptis.

Jo gynėjai norėjo atidėti bylą, bet prokuroras nenusileido.

Jį gina du advokatai. Taipgi jo gynimui atvyksta iš Anglijos advokatas Pritt.

Bus 100 liudininkų iš abiejų pusių. Tai bus labai didelė byla.

NUŠOVĖ STREIKIERĮ, BET RASTI NEKALTI

BLOOMINGTON. — Teismas išteisino 4 gelžkelio kompanijos sargus, kurie nušovė streikierį vasario mėnesį.

BERLYNAS. — Generolas Lucius Clay atmetė Vokietijos protestoniškų bažnyčių prašymą sušvelninti denacifikacijos įstatymus.

Sovietų Rašytojai Bus Toronte ir Montreale

TORONTO. — Plačiai pagarsėję sovietiniai rašytojai — Ilja Erenburgas, Konstantinas Simonovas ir generalmajoras Galaktionovas — atvyksta Kanadon.

Montreale jie bus birželio 12, o Toronte — birželio 14.

Toronte jie kalbės Maple Leaf Gardens, birželio 14 d., vakare.

Prakalbas rengia Kanados-Sovietų Draugiškumo Komitetas.

Erenburgas yra žymus žurnalistas ir "Paryžiaus Puolimas" autorius. Simonovas pagarsėjo su savo veikalu "Dienos ir Naktys." Iš jo apysakos padaryta filma, kuri netolimoj ateity bus rodoma Toronte.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS,
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS,
IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50
Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C., Box 1013, Toronto, Ontario, Canada.
ASMENIŠKAI KREIPKITĖS: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St., Toronto.

KODĖL TIE VISI STREIKAI

Birželio 1 dieną eina į streiką 6,000 tekstilės darbininkų Montreale. Birželio 3 dieną eina į streiką 12,000 gumos darbininkų Ontarijos provincijoj. Birželio 3 dieną eina į streiką jūrininkai. Rengiasi streikui ir daug kitų darbininkų. Kyla klausimas, kodėl tie visi streikai kyla?

Atsakymą į tą klausimą duoda sekantis faktas: kainos pakilo ir kyla veik ant visų prekių ir maisto produktų. Panaikinamos subsidijos, kurios palaikė pieno kainą vietoje. Iki žiemos pieno kaina gali pašokti keturiais centais už kvortą. Tuo tarpu algų niekas nekelia. Priešingai, sumažėjus darbams, dabar mažiau dirbama. Nebedirbama viršlaikio. Darbininkai parsineša namo trečdaliu mažiau, negu parsinešdavo karo metu.

Prie to dar reikia pridėti tą, kad šimtai tūkstančių darbininkų nedirba. Jiems darbo nėra. Dirbantieji jų broliai nori sumažinti darbo savaitę iki 40 valandų, kad padaryti vietos nedirbantiems. Kai kuriose vietose dar dirbama nepaprastai ilgai. Pavyzdžiui, jūrininkai ant laivų dirba po 16 valandų į dieną ir daugiau. Jūrininkai nori 8 valandų darbo dienos.

Taigi, streikus šaukia sąlygos. Darbininkai eina į streikus ne todėl, kad jie mylėtų streikuoti. Nei vienas darbininkas nemyli streiko. Jie priversti streikuoti, kadangi samdytojai atsisako pakelti algas, kad jos sutiktų su pakilusiomis kainomis. Už streikus atsako sąlygos, o ypatingai samdytojai.

Darbininkų priešai šaukia, kad streikai atsakomingi už prekių stoką. Tas yra ne tiesa. Yra patirta, kad gamintojai tyčia neleidžia rinkon visų prekių, kad sudaryti didesnį pareikalavimą ir tokiu būdu gauti didesnes kainas, kada lubos bus visai nuimtos.

Mažos darbininkų pajamos nesveika ir biznieriams. Kada darbo žmogus turi kuo pirktis prekes, tuomet geriau ir biznieriui. Biznieriai turi suprasti, kad darbininkų kovos yra tuo pačiu sykiu kovos ir už jų būvį.

KAS UŽ TAI ATSAKOMINGAS

Nuo 1940 metų iki 1944 metų arba per keturius metus Kanadoje užsidarė 512 sekmadieninių mokyklų, kaip praneša kunigas F. R. Wellington, evangelikų sekmadieninių mokyklų asociacijos sekretorius. Jos visos užsidarė dėl stokos lankytojų. Tik vienas trečdalis vaikų lanko sekmadienines mokyklas, bet iš tų 80 nuošimčių greitai pameta tas mokyklas.

Mažas sekmadieninių mokyklų lankytojų skaičius, nurodo tie patys šaltiniai, yra ženklas, kad ne daugiau lanko ir bažnyčias. Jie sako, kad jeigu tėvai neina į bažnyčią, tai ir jų vaikai nelanko sekmadieninių mokyklų. Reiškia, bažnyčias lanko mažiau negu trečdalis kanadiečių.

Jeigu Kanadoj būtų kokia bedieviška valdžia, bėda būtų verčiama ant jos. Dabar gi taip nėra. Valdžia pritaria tikėjimui. Tikinčiosios visuomenės rankose makyklos, radijas, spauda. Ontarijoj ir kitose provincijose religija privaloma mokyklose. Nežiūrint to, lankymas sekmadieninių mokyklų ir bažnyčių labai puola.

Tikėjimo silpnėjimas, be abejonės, nėra kokių bedieviškų organizacijų darbo pasekmės. Kanadoj tokių organizacijų nėra. Tos organizacijos, kurios susideda iš netikinčių narių didžiumos, bedievybės neskleidžia. Jos religijos klausimo niekad nediskusuoja. Nariams neuždrausta eiti į bažnyčią ar tikėti. Taip pat ir netikinčiųjų srovių spauda neliečia religijos.

Religija silpnėja už tai, kad žmonės šviečiasi. Mokslas sklaido visas paslaptis, kurios senovėje žmones baugino. Pamokytas žmogus nebegali tikėti tiems dalykams, kuriuos skelbia bažnyčios.

Tiesa, yra daug pamokytų žmonių, kurie sakosi tikį, bet jų tikėjimas nėra tikras. Jie tiki arba dėl to, kad jų interesai reikalauja, arba dėl to, kad jiems atrodo, jog religija padeda kovoti prieš socialį progresą, ypač komunizmą. Yra dar tokių, kurie patys netiki, bet sako, jog tamsiems žmonėms reikalinga religija, nes be religijos jie pasidarytų nesuvaldomi, laukiniai.

LIAUDIES BALSO REIKALAIS

Winnipegiečiai savo susirinkime diskusavo Liaudies Balso reikalus ir kai kurie pareiškė savo nuomones. Kai kurie pasisakė prieš paveikslus, prieš juokus. Tai labai gerai, kad skaitytojai reiškia mintis. Tiktai vienų winnipegiečių nuomonių neužtenka, kad būtų galima susidaryti vaizdą, kas reiktų prašalinti ir kas įvesti.

Kiek mums yra žinoma, tai vienodos nuomonės nėra nei vienu klausimu. Vieniems patinka tas, kitiems tas, o tretiems kitas. Liaudies Balso skaitytojams reiktų turėti mintyje, kad laikraštis leidžiamas tūkstančiams, o ne keliems. Jis turi turėti savyje visokių raštų, kad kiekvienas rastų sau patinkamo pasiskaitymo. Niekas negalėtų padaryti tokį laikraštį, kad viskas ir visiems patiktų.

Jeigu didžiuma skaitytojų pareikštų savo mintis, tuomet būtų lengviau orientuotis. Dabar gi to niekad jie nepadarė. Kurie davė savo nuomones, beveik visų buvo skirtingos. Už tai redakcija yra verčiama stengtis padaryti laikraštį tokį, kad jis patenkintų kuo daugiau skaitytojų. Be abejonės, ne visuomet galima visus norus įgyvendinti.

Mažas skaičius darbininkų negali visus klausimus aprėpti.

Nekurie draugai taipgi kelia mintį, kad laikraštis eitų du kartu į savaitę. Laikraščio leidėjų supratimu, Kanados lietuvių skaičius yra per mažas dėl dvisavaitinio laikraščio. Būtų reikalinga daug aukų. Reiktų paimti dar bent du darbininkus. Be to, žinios vistiek būtų pavėluotos. Radijas ir dienraščiai dabar aprūpina žiniomis. Liaudies Balso uždaviniu yra interpretuoti įvykius. Tam tikslui Liaudies Balso užtenka, nors tik sykį į savaitę eina.

NEJAUGI JIS MATO IR PAKIN KTUS?

Banguokit, Dainos

Banguokite, dainos,
Po plačiąją šalį,
Nešiokit paguodą,
Gaivinkit jausmus.
Kai rūpesčio, vargo
Užmiršti negalim,
Jūs kylantį ūpą
Atneškit į mus.

Skrajokite, lėkit
Kai paukštės laisvūnės,
Jums kelio nestoja
Didieji miškai,
Aidais tegul skamba
Ir medžių viršūnės,
Ir žydinčios lankos,
Ir platūs laukai!

Banguokite, dainos,
Nešiokite viltį,
Paskaidrinkit, švieskit
Jūs mūsų takus,
Padėkite ruoštis
Iš vargo pakilti,
Ir mums tenušvinta
Rytojus puikus!

Stasys Jasilionis.

Įvairiais Klausimais

Irano Klausimas

Nors Irano valdžia pranešė, kad raudonarmiečiai apleido Irano teritoriją gegužio 6 dieną, Saugumo Taryba palikė Irano klausimą ant savo dienotvarkės. Girdi, dalykas dar neaiškus.

Irano ambasadorius Ala zurzėjo, kad raudonarmiečiai kišasi į vidujinius Irano reikalus. Jam nereikėjo paaiškinti, kaip jie tai gali padarytį nebūdami Irane. Saugumo Taryba todėl nutarė klausimo nenumesti visai.

Šis įvykis įrodo, kad Saugumo Taryba ne taika rūpi, o priekabės prie Sovietų Sąjungos.

Reikia nepamiršti, kad į Irano vidujinius reikalus kišasi ne raudonarmiečiai, o britai ir amerikiečiai. Amerikiečiai net policijai vadovauja. Irano policijos viršininkas yra amerikietis.

Britų ir amerikiečių aliejaus kompanijos turi daug savo žmonių Irane. Jie ne tik patys veikia, bet ir iraniečius paperka. Buvo pranešta, kad probritiški elementai Irane daro viską, kad tiktai kenkti Irano ir Sovietų Sąjungos santykiams. Tą patį daro amerikiečiai.

Tie visi faktai rodo, kad Irano klausimas yra britų ir amerikiečių įrankis jų kovoje prieš Sovietų Sąjungą. Tas labai kenkia Saugumo Tarybai. Taryba žmonių akyse pasirodo ne kaip taikytoja, taikos saugotoja, o intrygų varinėtoja.

Jeigu tokia situacija viešpataus, tai Jungtinių Tautų organizacija nesulošė nei tokios rolės, kokią sulošė senoji Tautų Lyga.

Triestas ir Vilnius

Jungtinių Valstijų sekretorius Byrnes puolė SSRS už palaikymą jugoslavų, kurie nori gauti Triesto miestą ir apylinkę. Girdi, Molotovo užsispyrimas šiuo klausimu neleido užsieninių ministerių konferencijai sudaryti taikos sutarties.

Triesto klausimas yra toks pat, kaip ir Vilniaus klausimas. Laike Austrovengrijos imperijos, Trieste ir apylinkėj gyveno didžiuma jugoslavų. Bet kada Austrovengrija buvo nugalėta, sąjungininkai Triestą ir apylinkę pervedė italams už jų talką.

Laike italų viešpatavimo, buvo varomas italijonizavimas. Jugoslavai buvo ištautinami visokiais būdais. Bet ir tokiose sąlygose Triestas ir apylinkė nevirto italijonišku. Yra vietų, kur italai sudaro daugumą, bet didžiumoje vietų jugoslavai sudaro didžiumą.

Triesto uostą jugoslavai siūlo padaryti tarptautiniu, kad galėtų naudotis juo visos šalys, kurioms reikalingas išėjimas į jūras.

Jeigu Jugoslavija tebebūtų karališkas kraštas, britai ir amerikiečiai kitaip žiūrėtų į tą klausimą.

Italams Triestas neturi didelės svarbos. Italija turi prieplaukų užtektinai. Triestas randasi pačiame pakraštyje. Jo prieplauka svarbi tiktai jugoslavams, vengrams ir austrams. Tenai suein didieji jugoslavijos, vengrų ir austrų gelžkeliai.

ŠYPSENOS

Ne Vyrui

Žmona: — Kaip tu nesakysi, bet ženatvė yra puiki mokykla.

Vyras: — Tik jau ne dėl vyro.

Žmona: — Kodėl?

Vyras: — Už tai, kad vyras netenka bečlėrio laipsnio negaudamas masterio laipsnio.

Ji Nenori Ašarų

Moteris nusiskundė, kad pienas labai prastas.

"Neužtenka žolės," atšovė pienius. "Labai gailiuos. Mano karvės taipgi labai nepatenkintos, kad pienas skystas. Dažnai aš jas matau verkiant, kad žmonės nepatenkinti jų pienu."

"Galimas daiktas," tarė šeimininkė, "bet aš prašyčiau žiūrėti, kad jų ašaros nebūtų maišomos su pienu ateityje."

Jis Nebegali

Klebonas: — Jurgi, sakyk, kodėl tu nebeini į bažnyčią?

Jurgis: — Dalykas toks: aš myliu būti veikliu parapijonu ir būdavo renku aukas bažnyčioje. Bet tas pareigas dabar eina brolis Petras.

Klebonas: — Aš suprantu, kad jam tą darbą pavedė norėdami pagerbti jį už dalyvavimą karė.

Jurgis: — Visai ne. Matote, jis neteko vienos rankos karė.

Legijono Tarimas

Kanados Legijonas savo konvencijoje Kvebeke nubalsavo, kad į legijoną nebūtų priimami tie veteranai, kurie tarnavo armijoj pašaukti. Girdi, jie gerai kovojo, kuriems teko kovoti, bet jie kito išėjimo neturėję.

Toks tarimas atrodo ne visai teisingas. Jungtinėse Valstijose visi buvo pašaukti. Savanorių buvo nedidelis nuošimtis. Bet jie taip pat gynė savo kraštą ir laisvę. Jie nei kiek neprastesni patrijotai, kaip savanoriai.

Kanados sistema nėra iš geriausių. Karui kilus vieni buvo stumte įstumti į armiją ir padaryti savanoriais. Kurie nenorėjo, tie ir nestojo. Daugelis įstojo savanoriais tik tuomet, kada pajuto, kad bus vistiek pašaukti.

Kanados apgynimas yra visų vienoda pareiga. Vyriausybė turėtų pašaukti visus pagal įstatymus, kada yra reikalas. Tik tokiu būdu būtų įvykdyta teisybė. Ir kurie buvo pašaukti ir turėjo stoti kovon, tie puikiai savo pareigas atliko.

Lenkai Kareiviai

Anglijos valdžia pranešė, kad 110,000 lenkų, kurie randasi Italijoj ir Anglijoj po ginklu, bus atleisti ir mokinami būti mainieriais ir farmeriais.

Čiorčilis siūlęs pastatyti juos Vokietijoj, vietoj britų, kaip okupacinę armiją, bet valdžia atmetusi tą planą.

Generolo Anderso troškimas "pergalingai" žygiuoti į Varšavą gaus didelį smūgį. Jis troško karo su SSRS, o šis pranešimas rodo, kad to karo nebus.

Eiliniams bus lengviau prisitaikyti ir toj pačioj Anglijoj. Su karininkais, ypač aukštesniais, bus daug sunkiau. Paprasto darbo jie nenorės dirbti, o kitokių jie negalės. Anglijos valdžia negalės jų šerti visą laiką.

Kurie sugrįžo namo, tie dabar energingai budavoja Lenkiją, kuri žada būti gražiu kraštu. Lenkija dabar turi daug mainų, fabrikų ir žemės. Jai reikia žmonių. Kurie atsisako grįžti, tie labai klysta. Jie yra aukos reakcionierių propagandos.

Panašiai klysta ir tie lietuviai, kurie nėra prasižengę, bet nustatyti prieš dabartinę Lietuvą tokių pačių reakcionierių.

Politikas

MOKSLININAI PRIEŠ ATOMINIŲ BOMBŲ BANDYMUS BIKINI SAL.

WASHINGTON. — Mokslininkų Asociacija, kurios nariai apdirbo atomo išradimus ir atominę bombą, pasmerkė bandymus, kurie ruošiami prie Bikini salos, Pacifike. Mokslininkai savo pasmerkime sako, kad tas bandymas nereikalingas ir neatneša jokios naudos, — jis vien ruošiamas kaip demonstracija. Mokslininkai sakosi dalyvaują tame bandyme vien karinių pajėgų prašomi, bet "su sunkia širdimi."

NEW YORKAS. — Lenkijos ambasadorius Lange kreipėsi prie UN sekretoriaus Trygve Lie su protestu prieš UN sekretoriaus pavaduotojo J. B. Houstono dalyvavimą fašistinio lenkų generolo Tadeusz Bor-Komarowskio bankiete.

Lange nurodė, kad generolas Bor, kuris Lenkijoje yra skaitomas liaudies priešu ir išdaviku, neturėjo būti priimtas bent vieno UN pareigūno.

Pastabos

Prezidentas Trumanas labai griežtai griebė traukinių aptarnautojus ir angliakasius, bet tas jo žygis gali būti didžiausiu smūgiu jam pačiam.

Jis nustatė prieš save daugelį traukinių aptarnautojų ir angliakasių.

Vienos unijos vadas pareiškė, kad jis įgaliotas išleisti pustrečio milijono dolerių kovai prieš Trumaną ir tuos kongresmanus, kurie balsavo už Trumano bilių prieš darbininkus.

—o—

Nuo to laiko, kada mirė prezidentas Ruzveltas, Jungtinių Valstijų valdžia nuolatos suka į dešinę, kaip naminiuose reikaluose, taip ir tarptautiniuose.

Tur būt dėl to, kad prezidentas Trumanas yra dešinysis demokratas, pietinių valstijų bloko žmogus.

Jis svarbiausiais savo pagelbininkais renkasi ne tik dešiniuosius demokratus, bet ir republikonus.

Hoorevis laksto su šelpimo reikalais, Vandenbergas buvo Paryžiuje su Byrnesu. Abu dešinieji republikonai.

—o—

Pereitą penktadienį Toronte dainavo garsusis negrų dainininkas Paul Robeson. Jis ne tik dainavo, bet ir kalbėjo.

Paul Robeson nurodė, kad Amerikos valdžia per savo agentus veikia net prieš Benešo valdžią Čekoslovakijoj.

Visur Amerikos imperialistai stengiasi pastatyti prie galios dešiniuosius elementus, profašistines klikas.

—o—

Kada žiūri į pranešimus iš Paryžiaus, atrodo, kad Sovietų atstovai buvo nesukalbami užsispyrėliai. Jie atsakomingi už konferencijos nepasisekimą.

Bet ar taip yra?

Bešališkai žiūrint į situaciją, matosi visai kitas dalykas.

—o—

Amerika ir Britanija reikalavo, kad Dunojus būtų padarytas tarptautine upe. Sovietai su tuo nesutiko. Ar yra kas tame baisaus?

Dunojus teka per Rumuniją, pro Bulgariją, per Jugoslaviją ir Vengriją. Taip, kaip Švento Lauryno upė per Kanadą.

Ką Kanada sakytų, jeigu kas pasiūlytų paversti Švento Lauryno upę tarptautine?

—o—

Tokie vandens keliai, kaip Suezo kanalas, Dardanelių ir Bosforo sąsiauriai yra kitas dalykas. iJe turėtų būti tarptautiniai.

Pasiūlykit, kad norit padaryti juos tarptautiniais.

Amerikiečiai ir britai piestu stos.

—o—

Amerika ir Britanija reikalauja, kad SSRS ištrauktų savo armijas iš Bulgarijos, Rumunijos ir kitų vietų.

Bet kada SSRS pasiūlė joms ištraukti iš Italijos ir kitų vietų, tai nei kalbėt nenorėjo.

—o—

Britai ir amerikiečiai laiko armijas daugybėj šalių ir salų. Jie turi šimtus kolonijų.

Bet kada SSRS norėjo paimti globon Tripolitaniją ant 10 metų ir paskui duoti nepriklausomybę, tai jie piestu stojo.

Tokiose sąlygose, aišku, santykiai negali būti sklandūs.

J. Y.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Kas Žemina Amerikos Vardą

Liaudiškos demokratijos priešai šaukia, būk darbininkai siekia "žeminti Amerikos vardą." Karo organizatoriai tokius kaltinimus meta ir Tarybų Sąjungai. Kapitalistai šaukia, būk Amerikos vardą "žemina streikieriai." Pastaruoju laiku dažnai Amerikos vardo "apgynėjais" dedasi generolo MacArthuro šalininkai.

Kas gi tikrumoje žemina Amerikos vardą? Streikieriai-darbininkai to nedaro. Darbininkai įrodė savo patrijotizmą ir atsidavimą šaliai, kada jie, karo sąlygose, sunkiai dirbo, kad tik išlaimėjus karą, kada jie atsisakė nuo streikų, nors gerai žinojo, kad turčiai kraunasi sau didelius pelnus. Komunistai buvo pirmieji, šaukianti visus, kad dėti visas pastangas karo išlaimėjimui — hitlerizmo, fašizmo ir Japonijos imperializmo sumušimui.

Kas gi susidėjo su Japonijos imperialistais, tais, kurie užpuolė ant mūsų šalies iš pasalų, kurie vien Perlų Uždlajoj užmušė ir sužeidė virš 5,000 amerikiečių? Darbininkai to nepadarė. Generolas MacArthuras ir jo pasekėjai eina Mr. Joseph Grew nurodytu keliu, kuris visas laikas propagandavo už susivienijimą su Japonijos karalium ir jo klika. Ir joki ponai G. Atcheson'ai negalės nuginčyti fakto, kad tūkstančiai Japonijos generolų, oficierių ir atvirų fašistų šiandien yra laisvi, kad jie nėra pašaukti atsakomybėn! Jokios pasakos, būk generolas MacArthur ir Mr. Atcheson gelbsti Japoniją "nuo komunizmo," nepaneigs to fakto, kad jie ten kovoja prieš liaudies demokratiją. Ta jų politika nedaro garbės Amerikai nei namie, nei pačioj Japonijoj.

Kas gi suteršė Amerikos vardą Kinijoj, susidedant su reakcija prieš Kinijos demokratiją, prieš Kinijos liaudį? To nepadarė Amerikos darbininkai, unijistai ir komunistai, bet tai padarė reakcinis generolas Patrick Hurley. Tą politiką tęsia generolas Coady Wedemeyer ir kiti. Joki šauksmai, būk Kiniją nori užkariauti "raudonieji," nenuneigs tų faktų, kad ne vien Kinijos Demokratinė Lyga, bet ir Kinijos Komunistų Partija kovoja prieš feodalizmą, baudžiavą, baisiausį žmonių pavergimą ir išnaudojimą, prieš tamsybės, vargo ir bado sąlygas, už Kinijos demokratinę laisvę, už sąlygas tokias, už kokias Amerikoj kovojo Jeffersonas, Washingtonas ir Lincolnas! Ir kiekvienas sąžiniškas korespondentas praneša iš Kinijos, kad Wall stryto imperialistinė politika žemina Amerikos vardą.

Kas gi žemina vardą tarpe Filipinų salų gyventojų, jeigu ne susiodėjimas Wall stryto imperialistų su ex-Japonijos kvislingais, kurie nori toj šalyj išlaikyti seną feodalinį-dvarponių viešpatavimą ir žiaurų darbininkų išnaudojimą?

Kas gi pažemino Amerikos vardą tarpe Indonezijos 70,000,000 gyventojų, jeigu ne Mr. Byrnes'o politika? Mr. Byrnes, vietoj užtarti to krašto žmones prieš Anglijos ir Olandijos imperialistų puolimą, sutiko, kad britai ir olandai naudotų Amerikos ginklus, tankus, orlaivius prieš indonezus, tik reikalavo nuimti ženklus, kad nebūtų matoma, jog tie ginklai Amerikoj padaryti.

Kas gi atsistojo Anglijos imperialistų kolonialės politikos teisinime, jeigu ne Mr. James Byrnes? Jis teisina britų politiką Indijoj, Egipte, Palestinoj ir kitur!

Kas gi stojo už Argentinos fašistų priėmimą į Jungtinių Tautų Organizaciją, jeigu ne Washingtono diplomatai? Kas karo sąlygose pardavinėjo Ispanijos fašistams gazoliną ir kitas karo reikmenis, jeigu ne Wall stryto imperialistai?

Pagaliau, ar Amerikai garbę daro, kada mūsų armija, laivynas ir orlaivynas karo metu įsitvirtino Islandijoj, Arabijoj, Irake, Liberijoj ir daugelyje kitų pasaulio vietų ir nenori iš ten kraustytis, nors to reikalauja tų šalių žmonės ir kitos valstybės!

Nedaro Amerikai garbės ir tai, kada mūsų diplomatai vieną dieną padaro sutartis su kitomis šalimis, o jau kitą — atsisako nuo tų sutarčių. Jeigu ji laikytųsi susitarimų, tai nebūtų jiems reikalo kelti skandalus prieš liaudies demokratinę santvarką Balkanuose ir Rytų Europoj.

Mr. Byrnes'o politika yra griežtai priešinga velionio Rooseveltо politikai. Vieną dieną jis susitarė Paryžiuj, kad Italijos kolonijas globos Jungtinių Tautų Organizacija, o administratyviai tvarkys Italija, bet kada Anglija tam pasipriešino, tai kitą dieną ir Mr. Byrnes nuo šio susitarimo atsisakė.

Nedaro Amerikai garbės nevedimas kovos prieš hitlerizmą Vokietijoj, fašizmą — Italijoj ir bandymas išgelbėti nuo teismo tokius išdavikus, kaip Hitlerio radijo propagandistas Fred Kaltenback, arba Waldo Ruess, kuris chuliganiškai užpuolė artistę Maskvoj.

Nedaro mūsų kraštui garbės ir tas, kad negrąžinama kitų šalių turto, kurį Vokietijos naciai iš ten išvogė, o Amerikos armijai okupavus dalį Vokietijos, tas turtas pateko į mūsų valdininkų "globą." Vien Vengrijos turto amerikiečių rankose yra apie $900,000,000 vertės.

Šie ir panašūs žygiai žemina Amerikos vardą tarpe kitų šalių žmonių ir veda juos prie supratimo, kad mes pasirinkome karo kurstytojo Mr. Churchillo kelią, kuris reikalauja, kad pasaulis pasiduotų angliškai kalbančių imperialistų valiai. — Laisvė.

KLAIDOS ATITAISYMAS

Skelbiant aukas, kurios buvo suaukotos per A. Bimbos prakalbas Toronte, buvo paskelbta, kad Prunskis aukojo $20.00. Turėjo būti Frunskis K. aukojo $20.00. Kitą dieną jis savo pasižadėjimą pildydamas paaukojo $30.00. Tokiu būdu K. Frunskis, hamiltonietis, viso aukojo $50.00.

Draugės K. Abekienė ir A. Kenstavičienė, plačiai pagarsėjusios Čikagos lietuvių dainininkės. Vykdamos į LDS suvažiavimą Bostone, užsuks Torontan ir Montrealan. Toronte bus sekmadienio vakare.

Menininkų Reikalai

Suvažiavimas

Lietuvių Meno Sąjungos Suvažiavimas įvyks Čikagoje. Didžiuma LMS vienetų, chorų, vaidintojų grupių ir pavienių mūsų meno veikėjų pasisakė už Čikagą. Tad mūsų meno iškilmė ir įvyks Čikagoje. Šis klausimas jau galutinai išspręstas.

Suvažiavimas tęsis visą savaitę laiko, bus puošiamas muzika, dainomis, vaidinimais, gyvais ir sieniniais paveikslais, tinkamomis paskaitomis, prelekcijomis. Suvažiavimas bus kaipo didelė mūsų meno iškilmė, paroda. Jame dalyvaus visas mūsų meno aktyvas — kūrėjai ir mėgėjai.

Diskusijos, kur suvažiavimas įvyks, jau baigtos. Dabar mūsų veikėjų, chorų, vaidintojų ir broliškų organizacijų užduotis, kaip geriau, meniškiau pasirodyti Lietuvių Meno-Kultūros Suvažiavimo iškilmėse. Visoms mūsų organizacijoms, visiems veikėjams turi rūpėti, kad jūsų kolonija būtų skaitlingai, meniškai atstovaujama Čikagos suvažiavime.

Brooklyno vaidintojai, po Jono Valenčio vadovybe, žada Čikagoj pasirodyti su veikalu "Prieš Srovę." Tai istorinis veikalas, vaizduojąs kunigo poeto Strazdelio gyvenimą ir kovas prieš to laiko bajoriją. Suvažiavimui ruošiasi Connecticut ir Massachusetts valstijų chorai.

Ruošiami Nauji Leidiniai

Taip pat LMS Centre jau rašomi nauji leidiniai. "Kur Paliko Ta Jaunystė (solo arba duetui) jau gatava. "Kur Bakūžė Samanota" ir "Lietuvos Himnas" yra spaudoje. Greitu laiku LMS išleis ir daugiau dainų. Eilę dainų gavome iš Lietuvos per Antaną Bimbą. Gražių Lietuvos liaudies dainų yra kompozitoriaus Švedo rinkinyje. Šiais metais jos bus išleistos.

Dramos srityje kanadietės A. Šiuplevičienės veikalas jau veik gatavas. Tai gražus ir realus veikalas, vaizduojąs Lietuvos gobščių ūkininkų gyvenimą Smetonos laikais. Gauti veikalai iš Lietuvos visi geri, jie bus išleisti. Bet, kol kas, jų negalima niekam siųsti, nes tik po vieną kopiją turime. Todėl mūsų režisieriai, vaidintojai turi palaukti.

Kaip matote, tai LMS šiais metais turi priešais save didelius darbus. O kūrybinis, veikalų, dainų leidimo darbas reikalauja ir lėšų. Todėl primename mūsų organizacijoms, kad duoklių užsimokėjimas ir dar pridėjimas kelių dolerių dovanų yra labai reikalingas mūsų meno veiklai. Greičiau ir daugiau gausime finansinės paramos, greičiau, gražiau ir meniškiau išleisime dainas ir scenos veikalus.

Nauja Jėga Mūsų Meno Veikloje

Pradžioje šių metų, iš Pietų merikos atvyko Robertas Feiferis į Brooklyną. Jo žmona Helena ir jaunametis sūnus jau pirmiaus atvyko iš Argentinos ir čia apsigyveno. Robertas Feiferis augo ir mokėsi Lietuvoj. Jis lankė Čiurlionio Meno Mokyklą Kaune. Ten jis studijavo tapybą, paišybą, grafiką, muziką. Pagaliaus, baigęs meno mokslą mokytojo laipsniu, nepatenkintas Smetonos valdžia Lietuvoje išvyko į Argentiną.

Argentinoje jis dirbo įvairiuose darbuose dėl gyvenimo ir dalyvavo meno veikloje, kūryboje, kiek buvo galima. Atvykęs Amerikon, Feiferis įstojo pavieniu nariu į Lietuvių Meno Sąjungą ir pradėjo veikti šios mūsų organizacijos Centre. Feiferis dirba ispanų spaustuvėj, likusį laiką jis sunaudoja meno kūrybai. Lietuvių Meno Sąjungai Feiferis paruošė, išbraižė gaidas minėtų dainų, paruošė jas spaudai. Jo grafika gera, graži.

Be to, jis jau sukūrė keletą originalių kūrinių. Jis piešė LMS Suvažiavimo "Kviesliо" viršelį, taip pat laiškams galvinį paveikslą. Jis jau keletą grafikos kūrinių padarė ir kitoms mūsų organizacijoms. Taip pat Feiferis ruošiasi dalyvauti su savo kūriniais LMS Suvažiavime.

Robertas Feiferis yra dar jaunas žmogus, pilnas energijos, veiklus ir pažangių idėjų dailininkas. Jis gerai naudoja lietuvių, vokiečių, ispanų ir žydų kalbas. Taip pat, gal netaip pilnai, naudoja anglų, rusų kalbas. Todėl Robertas Feiferis yra labai naudingas ir didelė jėga LMS Centre, mūsų organizacijai ir visam mūsų judėjimui.

Suvažiavimo "Kviesly"

Kuomet šis rašinėlis pasieks skaitytojus, LMS suvažiavimo šaukimo Kviesly veikiausiai jau bus gatavas ir siuntinėjamas. Kviesliо išleidimas šiek tiek susivėlino. Tad minėtą atsišaukimą gavę LMS vienetai, organizacijos turi imtis ūmai darbo. Laiko jau nedaug. Suvažiavimo atsišaukime pasakyta, kas reikia veikti. Kviesly adresuojamas į organizacijas, pavienius ir mūsų bendrą publiką. Jis reikia plačiai paskleisti.

V. BOVINAS,
LMS Sekr.

Kairiajame paveiksle: Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijos sugriauti rūmai. Dešiniajame paveiksle: Amerikos lietuvių atstovas A. Bimba su "Tarybų Lietuvos" laikraščio raidžių rinkėjais kalbasi. Spaustuvių vargai taipgi dideli.

Progresyvus Judėjimas Nugalėtoje Vokietijoje

Hans Berger

Pažangiame judėjime Vokietijoje įvyko didelis dalykas. Jis turės didelę įtaką ne tik Vokietijos gyvenime. Jis palies ir kitus kraštus, ypač Europoj. Tuo dideliu dalyku yra Socialdemokratų ir Komunistų partijų susivienijimas organizaciniai. Iš abiejų partijų sudaryta Jungtinė Socialistinė Partija dabar turi virš 1,000,000 narių. Kol kas jos vyriausia jėga ra dasi Sovietų zonoj, bet j jtaka, nepaisant visų sunk mų ir trukdymų, plečiasi kitose zonose.

Konvencija, kurioje ši vi nybė įvyko, buvo aukščia sias šių abiejų partijų koop racijos laipsnis. Prie šios vi nybės prieita bedirbant d prikėlimo parblokštos Voki tijos ir beauklėjant vokiečių darbininkus dėl naujo gyv nimo.

Susivienyjimas atlikt a demokratišku būdu. Visuo abiejų partijų skyriuose b vo kuo plačiausiai apdiskutuotos visos susivienyjim problemos.

Delegatai į įvairias part jos konvencijas buvo renk mi gerai reikalą išdiskus vus. Nepaisant dešiniųjų s cialistų vadų pastangų sul kyti nuo vienybės, didelė d džiuma socialdemokratų S vietų zonoj balsavo už vi nybę.

Organizuojamos nauj o partijos kuopos ir vadovau janti komitetai; taipgi su jungiama abiejų partij spauda.

Wilhelm Pieck, buvusio Komunistų Partijos vadas atsikreipė į komunistus su prašymu daryti viską, ka tik galima, kad nauja partija būtų pasekminga. Per spėdamas narius, kad jie ne pakartotų senų sektantizm klaidų, jis pareiškė:

"Mes turime suprasti, kad bus reikalinga dar daug darbo mūsų pačių eilėse, kad atsiekti pilniausio susiliejimo. To atsiekimui bus reikalinga vystyti draugiškumo dvasią ir turėti daug kantrybės, kuri pastaraisiais mėnesiais pasirodė labai reikšminga.

"Mūsų skirtingi įsitikinimai ir jausmai, išaugę per 30 metų atskiro judėjimo, negali būti nugalėti ...

ta Sovietų zonoj, po visą Vokietiją. Jis pasiūlė, kad nebūtų tenkinamasi vien okupacinių jėgų pagalba. Patys vokiečiai privalo įrodyti savo gabumą saugoti Vokietijos egzistaciją ir užtikrinti taikų jos vystymąsi.

Šiuos pareiškimus konvencijos dalyviai užgyrė karštais plojimais.

Po to Grotewohl pasmerkė tuos, kurie spekuliuoja kitu karu, pareikšdamas:

"Slaptas ir nedraugiškas ūpas ir jausmas prieš SSRS, kuris pasireiškia tai vienur, tai kitur, ir kurį pastaruoju laiku išreiškė viešai Schumacher (Socialdemokra tų vadas britų zonoj), yra niekas kitas, kaip senas antibolševistinis atsinešimas, kurį iššaukė hitlerizmas. Mes atmetame tokį antibolševistinį nusistatymą dėl to, kad, imant Vokietiją, jis reiškia politinį pablūdimą. Taip darydami, mes toli gražu neišduodame savo vidujinių ryšių 'užsieninei įtakai'.

"Jeigu socialistinė valstybė rytų pusėj rodo daugiau susirūpinimo ir simpatijos vienybės darbui Vokietijoj, tai mes socialistai nematome nieko nuostabaus. Draugystė, kurią mes norime palaikyti su pasaulio žmonėmis, yra paremta konsideracija, kad šioj draugystėj, kaip ir kitų tautų draugystėj, glūdi Vokietijos išganymas". (Plojimai.)

Wilhelm Pieck pabrėžė istorinę Vokietijos darbo klasės rolę ir užduotį. Jis pareiškė:

"Yra aiškiai nurodoma, kad pamatinė sąlyga dėl įsteigimo socialistinės draugijos yra darbininkų klasės užkariavimas politinės galios.

"Prie nacių diktatūros, politinė galia buvo saujos suokalbininkų ir finansinių magnatų rankose. Jos tikslas buvo prispausti žmones ir vesti imperialistinį karą. Darbo klasės politinė galia bus didelė didžiumos žmonių valia ant mažos mažumos ir naudojama suvaldymui saujos asmenų, kurie susiinteresavę karu ir kapitalizmu, dėl panaikinimo klasių ir saugojimo taikos." (Sturmingas plojimas.)

Prieš Vokietijos darbo klasę stovi didelė proga atsiekti politinės galios demokratiniais būdais, pareiškė Pieck. Darbo klasė, Jungtinės Socialistinės Partijos vadovybėj, kartu su darbo valstiečiais, sugebėjo užtikrinti savo įtaką ekonomijoj ir valstybėj iki žymaus laipsnio, ir, vystydama tikrą kovingą demokratiją, gali laimėti teisę daryti sprendimus visuose Vokietijos žmonių klausimuose, per demokratinį veikimą.

Pieck dadėjo, kad darbo žmonės nebijos panaudoti ir revoliucinius metodus dėl sudaužymo kapitalistų pasipriešinimo, jeigu jie nesilaikys demokratinių principų. Jie nepakartos pirmesnių valdžių klaidų, kurios atsisakė naudotis teisėtomis priemonėmis net tuomet, kada fašistinė reakcija pabaigė jas su žiauria jėga.

Nepripuolamas dalykas, kad skylimas tarp darbininkų partijų greičiau prašalintas Sovietų zonoj. Darbininkų klasė, kuri buvo taip toli atmesta atgal jos valdančiųjų klasių nusižengimų ir jos pačios klaidų, turi eiti pirmyn labai greitai, kad pasivyti demokratinę eigą Europoje.

Lily Sarapaitė, buvusi torontietė, o dabar gyvenanti Los Angeles mieste, kuri šiomis dienomis apsivedė su Gediminu Bulatu.

SAKO NACIAI DARĄ ATOMINES BOMBAS GENEROLUI FRANKO

NEW YORK. — Užsienyje esančios Ispanijos respublikonų valdžios premjeras Dr. J. Giral pasakojo Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai, kad naciai mokslininkai gamina atomines bombas dėl generolo Franko.

Tuo tarpu Amerikos valdžia įteikė tarybai pareiškimą, kad ji nematanti pavojaus taikai iš generolo Franko valdžios pusės.

100 NACIŲ LAIKOSI GRENLANDIJOJE

KOPENHAGA. — Grenlandijos gilumoje laikosi dar 100 nacių, kaip sužinota iš eskimų.

Tie naciai buvę įsisteigę observacijos stotį. Kada Vokietija pasidavė, jie pasitraukę 100 mylių į gilumą, kur ir dabar tebesą. Jie turį maisto dar vieniems metams.

ENGLISH SECTION

EDITORIAL

It is over a month since the youth delegates returned from Ottawa after their presentation of youth's program to the Dominion government and as yet no action has been taken. At a youth rally held last week, many speakers expressed their views on the question "where do we go from here?"

Don Ridley, a young trade unionist, spoke on the need for the 40 hour week and the national minimum wage. Since price controls have been lifted commodities have soared sky-high, much above the common workers' ability to pay. He (the worker) is only justified in demanding a higher wage level. Although many people are blaming the present-day strikes for the shortages of essential products, the greatest fault lies with big business and private enterprise who are purposely holding up stocks to gain higher prices.

The young people have quite a battle on their hands if they are to prevent another depression which may be worse than the one in the 1930's.

A young Japanese-Canadian spoke on the subject of racial discrimination. He said that many Japanese and Chinese-Canadians have been forced to do the same kind of work as other people for much lower wages because of their racial origin. Then they have been blamed for working for lower wages and thus robbing other people of work. When a Chinese or a Negro or other colored person applies for a job he is told that if he is willing to work for less wages he may have it, otherwise, a white man could be hired.

These are only a few of the problems that young peope of Canada face today. Many of us do not realize the importance of them or the consequences they might lead us into. As is contained in the brief of the National Federation of Labor Youth that what is needed is a national youth administration to deal with these problems. Countries such as Denmark, Sweden, Britain, Czechoslovakia, and USSR have instituted some form of state support for youth organization and Canada is only in a better position to provide such a ministry.

In answer to the question "where do we go from here?" a motion was made that next we approach our city council on some of the immediate problems right here in Toronto.

Contestants in the "Miss Cheer Leader" contest at Toronto's Interscholastic Track and Field final were Rickey Lawranson and Gwen Bagsley, Northern Vocational.

Canadian Citizenship Bill Passed Second Reading

After a thorough and lengthy debate in the House of Commons and in the Committee of the House, the Canadian Citizenship Bill was approved on Tuesday, May 14th. The third reading is more of a formality. After that it will go to the Senate and when accepted and signed by the Governor General it becomes an Act — a law, one of the most important laws passed in Canada in recent years. It will bestow upon natural born and naturalized inhabitants of Canada the right to call themselves officially CANADIAN CITIZENS. At the same time they will also be British subjects, which will give them wide privileges within the British Commonwealth of Nations. The bearers of passports issued by Canadian authorities, will in the future be called CANADIAN CITIZENS.

The Bill was sponsored by Hon. Paul Martin, the Secretary of State, and was one of the most widely debated bills in the history of the House. It took more than a dozen sittings to pass its second reading. The Bill was thoroughly prepared by an interdepartmental committee of experts under the chairmanship of the Secretary of State before it was presented in the House last fall. The House discussed every one of the numerous clauses of the Bill and made its amendments. The press devoted much interest to the Bill and the lengthy editorials in the foreign-language press indicated the vital interest with which the Bill was regarded.

Once the Bill becomes law it will, first of all, establish and recognize Canadian citizenship. Until now the only definition of citizenship was set out in the Immigration Act, which was not sufficient as there also existed other Acts which caused considerable confusion, especially in regard to Canadian residing or travelling abroad. They were not called Canadians but British subjects.

The new Act will also give more rights to women. They will be given the right to decide their own nationality. If a Canadian woman, for instance, marries an alien she will now be able to retain Canadian citizenship if she chooses to do so. Women of other nationalities who marry Canadians will be given the opportunity to qualify for Canadian citizenship one year after establishment of residence in Canada.

As soon as the Act is proclaimed, all native-born Canadians, British subjects domiciled in Canada, brides of Canadian servicemen and all those who have been naturalized in Canada, will be declared Canadian citizens.

There are a number of aliens who, during this war, served in the Canadian Armed Forces outside Canada. They will be able to qualify for Canadian citizenship after one year of such service.

Until now persons born in Great Britain and other Dominions, British subjects by birth, did not need to apply for Canadian citizenship papers. That was a disadvantage for them, because when they went abroad, they were treated by other authorities not as Canadians but as Britishers. Now they will be given upon request, Canadian citizenship papers, provided they can show proof of legal residence in Canada for a period of five years. This will give them Canadian diplomatic protection abroad and also the right of entry to Canada without immigration formalities.

Naturalized Canadian s will enjoy the same rights and privileges as native-born Canadians. There is only one restriction. If they leave the Dominion and remain abroad for six years or more without declaring intention to retain Canadian citizenship, by an official endorsement on a passport or certificate of citizenship, they are liable to lose their Canadian citizenship.

These are only a few of the very important new regulations concerning Canadian citizenship which will come into force as soon as the Bill becomes law. They will eliminate the confusion which often ensued from the various interpretations of existing laws on citizenship and will be of great help and benefit to all.

Indignant

A chap I know who lives in Chelsea is still trying to make dough out of drawing and painting.

When I met him a couple of days ago he looked hungry, and I said: "Can you do good work on an empty stomach?"

He drew himself up and said: "I am an artist — not a tattooist!"

—o—

Lawyer: — Well, if you want my honest opinion —

Client (interrupting): — No, no! I want your professional advice.

University of Toronto students, Diana Ketchum, 19, of Chestnut Park Rd., Anne Hadwen, 21, Walmer Rd., Toronto, and Barbara Beamish, 18, of St. Catharines, compete a 500-mile bicycle ride through the Alleghanies. They will be internes for balance of vocation.

Ye Old Gossippe Shoppe

By I'ma Gausip

The Rochester Affair

Did you ever see anyone so fascinated as Jeannie S.? All the way to Rochy she kept repeating, Stan this, Stan that, STAN. . . Watch it Jenny you are running to the end of the diving board, blindfolded. To clinch the deal with her new romance what does she buy him? A pipe. . . Oh, going around with grown up men now?

—o—

Here I have a little dope that will tickle your fifth rib. A story of life and death. Our victim turns out to be Ida Strash. It takes place in a friends home in Rochy where we find Ida still singing while taking a shower. In her attempt to stop the flow of water, she slips smack into the tub while the water pour on. "Regina, Help!" Ida screams but to no avail. The poor girl took a shower with the door locked. Reggy hears the moans of her distressed sister and rushes to help. Upon entering the hallway she meets a gentleman friend. Reggy makes a hasty retreat to her bedroom leaving Ida to swim or sink. You see Reggy had to turn back for lack of clothes and the gentleman only hindered affairs. Finally Ida crawls out of the tub and opens the door. At this point she notices Reggy at last coming to the rescue redressed. Ida bellows at her, "You are a fine sister. Here I am almost drowning and you won't come and save me."

—o—

When you ask Stella Pazero (who by the way resents being called a high brow) how did you like Rochy? "Marvelous," she replies. No wonder it was marvelous, who do you think was in town? Our old friend Ziggy D. Stella have you got a man in every port?

—o—

Rochy was so wonderful that it struck the rest of the girls dumbfounded. But what about the boys? Ed Barnett had his time fully occupied with Adele M., Stan Jakowich bought out the whole town. Here Stan you may as well have the key to Rochy. Art Kaptainis was up to his old tricks again, everytime it came his turn to buy the rounds, he ups and goes to powder his nose. The only boy who didn't cause any racket was Joe Mingles. Why, we ask him? "Could I help it, mother wouldn't let go of my leash," answers Joe.

Latest Rumour

Do you remember the blonde "Lil Sarapas" who travelled south? She is married. My but the boys do work fast down there. It looks as if John Misek was a bit too slow. The last I saw of John he was headed for the radio station with a request to be repeated every five minutes. The request read, "Little Lily! Don't Marry That Man." Maybe he will have more luck than Daisy Mae.

—o—

Tony Barnett and Eddie Duke were the two new suckers down at the mission. These two fish will never be able to swim again. Reason — they both lost a fin. Do you get what I mean?

—o—

Another engagement. Yes, Vera Thomas is also down at the line up at city hall marriage wicket. Heck! At this rate we will be minus a youth section.

—o—

The "Mob" is just about complete now. Matthew Thomas home last week, looking better than ever. He seems to be getting groovy with the girls in an overwelming fashion. He says, that he's going to buy a pencil and address book to keep track of his future harem.

—o—

By the way while half the boys were in Rochy the other half staged their own party down at the P. R. Peter Alksnis whipped up the dirt on the dance floor with some enticing brunette while Johnny Barnett and Tony Barnett helped carry bottles for the hostesses.

WHOPPEE. . . Do I love lemon cokes. . .

Atsikreipimas į Visus Kanados Lietuvius

Draugai ir Draugės:

Amerikiečių lietuvių atstovas A. Bimba parvykdamas iš Tarybų Lietuvos parvežė Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijos personalo atsišaukimą, kuriame prašo pagelbėti įsigyti Akademijai vokiečių sunaikintus instrumentus bei įrankius.

Kanados Lietuvių Nacionalis Komitetas, suprasdamas tokių instrumentų svarbą ir reikalingumą, nutarė atsišaukimą priimti ir tam tikslui skelbti vajų už sukėlimą $10-15,000; kreiptis į visus Kanados lietuvius, Tarybų Lietuvos liaudies draugus, su prašymu visų sulig išgalės darbuotis ir aukoti, kad kuo daugiau tokių įrankių būtų galima nupirkti ir Akademijai pasiųsti.

K.L.N. Komitetas prašome visų organizacijų, visų komitetų, grupių ir pavienių draugų ir draugių tuojau mestis darban ir darbuotis, kad šis Akademijos personalo atsišaukimas rastų Kanados lietuviuose pritarimą ir susilauktų nuoširdžios ir stambios piniginės paramos.

Prašome visas organizacijas ir aktyviuosius draugus ir drauges imtis iniciatyvaus darbo savo kolonijose sudarant aukų rinkimo komitetus, rinkti aukas. Prašome visų aukoti patiems ir raginti kitus aukoti.

Šis vajus turėtų būti pravestas kaip galint greičiau, sukeliant kuo didžiausią aukų sumą. Reikalas yra svarbus. Reikalas skubus, neatideliotinas.

Sukeltas aukas tuojau siųsti K.L.N. Komitetui su sąrašais aukotojų, kuriuose aiškiai turi būti sužymėtos aukotojų pavardės, nes bus sudarytas aukotojų sąrašas ir pasiųstas Akademijai, kartu su nupirktais įrankiais.

SUVAŽIAVIMAS

Kaip jau buvo K.L.N. Komiteto skelbta, šią vasarą, rugpiūčio 31 d. ir 1 d. rugsėjo, yra šaukiamas Ketvirtas Kanados Lietuvių Suvažiavimas. Suvažiavimas įvyks Toronte ir prasidės rugpiūčio 31 d. 2 val. p. p.

Šiam Suvažiavimui Komitetas patiekia šiuos pagrindinius klausimus:

1. Kultūrinis bendradarbiavimas su Tarybų Lietuva ir tolimesnis paramos teikimas.
2. Vieningas veikimas prieš Tarybų Lietuvos priešus.
3. Vieningas veikimas prieš reakciją Kanadoje, už taiką ir demokratiją.

Tas suvažiavimas yra be galo svarbus ir reikšmingas visam Kanados lietuvių gyvenimui ir veikimui, todėl kiekvienas demokratiniai nusistatęs Kanados lietuvis turėtų visu atsidėjimu rūpintis ir veikti, kad Suvažiavimas būtų pasekmingas ir skaitlingas atstovais.

K.L.N. Komitetos prašome visų Kanados demokratinių lietuvių organizacijų, kuopų, ratelių, komitetų, grupių ir atskirų asmenų kiekvienoje kolonijoje darbuotis už savo delegatų į Suvažiavimą pasiuntimą. Išrinkit ir pasiųskit savo atstovus.

Draugijos ir organizacijos rinkdamos delegatus turi prisilaikyti bendros taisyklės ir rinkti ne daugiau kaip 1 atstovą nuo 25 narių.

Kanados Lietuvių Nacionalis Komitetas,
160 Claremont St., Toronto, Ont.

RYTAS

(APYSAKA)

(Pabaiga)

Plačiai tamsoje nusišypsojo Motiejus. Nuo rytojaus šventės dienos turi paeiti viskas dabar kitu keliu. Drąsiau, uoliau už savo gyvenimą, už savo teisę! Ir Norkus užmigo sveikai, ramiai.

Nors ir labai ankstyvas buvo šį rytą Motiejus, tačiau už puskilometrio jis pavijo einančių į miestelį būrelį keleivių. Pažino. Tai ėjo traktoristai ir darbininkai iš taryhinio ūkio.

— Matai, koks gudruolis, — šypsojosi brigadininkas Radaitis. — Jis manė, kad mes būsime paskutiniai. O traktoristai davė žodį — pirmi per slenkstį prie balsavimo dėžės.

Ėjo čia mechanikas, prikabinėtojai, trys traktorių vairuotojai. Visus juos Norkus pažino. Tai vis savosios apylinkės vyrai. Pusberniai, sklypininkų vaikai, samdiniai prie Grušausko kulėjos motoro anksčiau, o dabar — paimk tu juos — stoties tarnautojai, kepures ant šono pakreipę, net laikraščiuose jų atvaizdai buvo.

Praėjo jie pro beržyną, už kurio skardyje vokiečiai šaudė žmones. Kažkoks juodas paukštis kryktelėjo ir nuplasnojo pažeme, į laukus.

— Tfu! — nusispiovė senis Vinkšna, šėrikas iš taryhinio ūkio. — Lyg nelabojo dvasia. Trankosi čia dabar...

— Nebėra, dėde, nelabųjų, — atsakė Radaitis, — tik atsiminimas sunkus paliko, kai eini pro čia. Tiek kraujo išliejo, tiek žmonių suguldė...

Ir minutėlę tylėjo jie, paskendę savo mintyse. Tik žingsniai dunksėjo į sušalusią žemę. O, rodos, visai neseniai tai buvo. Baisu buvo tada ir namuose, ir miestelyje. Dvare — vokietis, malūne — vokietis, buožės su policija, su gestapu draugai. Nepatiko kas, čiupo, ir sveiks dingęs... Tylėk susitraukęs, tartum žvirblis rudenį pastogėje... Baimė lydėjo, nesavas visur. O suhkiausia — kas gi bus toliau, jei Hitleris laimės?

Krykžkelėje prie būrio prisijungė iš gretimo kaimo dar krūvelė žmonių. Lyg banga tvino žmonės į priekį, bendru žingsniu. Šalia seno valstiečio kikeno jaunikliai. Baltavo ir moterų skarelės. Jos nešėsi krepšelius su maistu. Po balsavimo reikės gi pas pažįstamą kaimynę užeiti pasistiprinti.

— Matai, — parodė Norkus, greta einančiam, į juodais langais sodybą, čia pat, šalikelėje. — O kaip Tomkus šiandien, eina jis?

Visi žinojo Tomkų. Tai buvęs stambžemis, ūsočius ir rėksnys, buvęs bankelio narys. Kiek jis su tais vekseliais nervų žmonėms sugadino, o pats tuko, vaikams ūkius pirkdinėjo. Susitraukė dabar Tomkus, lyg ežys, gėdinasi ir į akis pažiūrėti tiems, nuo kurių aštuonias skūras lupo.

— Jis mums nerūpi. Jau ir dabar matai, kad tik vienas jis čia toks. Neapsigalvos, nepasigailės už savo darbus — pasiliks savo gūžtoje pūti, kaip užmirštas uobolys. Ir supus...

Girgžtelėjo Tomkaus durys. Ne, ir šis senis šį rytą nemiegojo. Jis išėjo į prieangį ir žiūrėjo į ankstyvus keleivius, į didžiulę virtinę žmonių, jaunų ir senų, traškiai kalbančių ir skubančių. Šalta buvo Tomkui vienmarškiniam ant slenksčio ir baugu. Nesulaikyti, nesustabdyti naujojo ryto...

Iš gretimų sodybų jungėsi kiti, į pėsčių potvinį įsiliejo vežimai, ir arkliai linksmai ir gėrsiai prunkštė, kapodami kanopomis gruodą.

Prie mokyklos augo kas minutę laukiančių minia.

Motiejus Norkus nubraukė prakaito rasą nuo kaktos. Aplink balsavimo bustinę jau ūžė, kaip jūros krantas, balsai. Priėjo ir Raila su žmona, o paskui Morta. Pasisveikino.

— Ankstoki, draugas Motiejau, mes. Dar pusvalandis, kol atidarys mokyklą.

O Motiejus Norkus, gudriai akį primerkęs, atsakė:

— Šiandien miega tie, kurie savo laimės nemato.

Viršum jų galvų, prie durų, pro kurias turėjo jie visi šiandien įeiti, plevėsavo vėliava. Švintančiame, padūmavusiame ore ji atrodė, kaip ugnies kamuolys, kuris liepsnojo ir veržėsi sudeginti viską, kas atgyveno ir paseno. O žmonių širdis šiandien rytą taip pat veržėsi parodyti, kad jos prieš supelyjusią praeitį ir už naują rytą.

J. Dovydaitis

Kyla mintis, kad kiek laiko atgal Minaki miestelyje, Ontarijoj, vaikutį iš namo išvogė meška, o ne koks piktadaris. Vaikutis buvo atrastas su sukriušinta galva netoli nuo namų. Čia matote vieną iš tų kaltinamų meškų.

Gražiai Parėmė Sunkioj Valandoj

PEMBROKE, Ont. — Draugai winnipegiečiai atsiuntė man aukų. Draugas S. Paknis prisiuntė $43.50 surinktų aukų ir užrašė Liaudies balsą pusei metų. Aukojo sekančiai:

Sūnų ir Dukterų Draugijos kuopa $10.00. J. Kižas, J. Baniukonis ir K. Urbonas po $2.00.

Rakauskas, Matukas, Blusiunas, Zavadskas, A. Urbonas, Noris, S. Paknys, V. Dabošinskas, V. Steponavičius, J. Narusevičius, M. Bukauskas, K. Plečkaitienė, A. Matulevičius, J. Narusevičius, V. Musteikis, O. Lenienė, P. Joniškis, M. Purienė, P. Motejunas, P. Gudžiunas, G. Paliliunas, J. Skinulis, J. Paliliunas, J. Banikonis ir J. Luback po $1.00.

M. Motuza, J. Radzevičius ir J. Radzevičius po 50 centų.

Visiems aukotojams ir rinkėjams tariu širdingą ačiū.

Jonas Vaičiūnas

MONTREALO ŽINIOS

LPP Provincialė Konvencija

Gegužės 24-26 dienomis, Montreale įvyko LPP (Darbo Progresyvės Partijos) provincialė konvencija. Vietos progresyvio darbininkų judėjimo budavotojas d. B. Nadow, atidarydamas partijos provincialę konvenciją, Montrealo Aukštesniojoj Komercijos Mokykloj, savo įžanginėje kalboje, į 45 klubų delegatus ir kelis šimtus svečių, pareiškė: "Šios konvencijos uždaviniai — prisiruošti kovoms, didelėms kovoms, kovoms už taiką ir darbininkų klasės reikalus."

Po išrinkimo konvencijai vadovauti komitetų ir atlikimo kitų organizacinių formalumų, provincialis partijos vadas d. Gui L. Caron išdavė pagrindinį raportą. Raporte puikiai aptarė Kanados rolę pasauliniuose valstybių santykiuose ir kaip imperialistai stumia mūsų šalį į jų ruošiamą naują pasaulinį karą. Jis eile faktų nurodinėjo, kaip Kvebeko provincijos premjeras Duplesis veikia ranka rankon su Kanados premjeru M. King ir Ontarijos premjeru G. Drew dėl trustų, prieš darbo žmones ir bendrai prieš Kanados interesus. Gui L. Caron pareiškė:

"Duplesis pusdykiai atidavė New Yorko turčių grupei 3,900 kvadratinių mylių mūsų provincijos teritorijos turtingos kasyklomis. Kingas žmonių sąskaita pakėlė kainas dėl paturtinimo trustų. Duplesis atsisakė pakelti pirštą, kad pagerinus netikusias sveikatos sąlygas dėl mūsų provincijos žmonių. Po karo pabaigos, King išstojo prieš visus įstatymus žmonių būvio pagerinimui. Duplesis atsisakė išleisti patvarkymus nustatant žmoniškas mažiausias algas, apmokamas atostogas ir mažiausią skaičių darbo valandų."

Toliau raporte išsamiai atžymėjo, kaip mūsų provincijos trustai užsispyrusiai palaiko žemesnes darbininkų algas, lyginant su kitų Kanados provincijų darbininkų algomis. Daugelis Kvebeko provincijos industrijų darbininkų gauna po 15-30 centų mažiau į valandą, negu Ontarijos darbininkai. Kaip šioje provincijoje veikia Duplesio išleisti įstatymai dėl persekiojimo ir tiesiog terorizavimo darbininkų, naudai trustų.

Baigdamas ilgą ir svarbų raportą davė eilę pasiūlymų, kuriuos LPP turės pravesti gyveniman. Partija vyriausia statosi sau uždaviniu pažaboti trustus ir suvaržyti bei laike sekančių rinkimų prašalinti iš provincijos parlamento Duplesi-Godbout ir jų kliką.

Laike paskutinių dviejų dienų konvencijos francūziškai ir angliškai kalbanti delegatai atskirose sesijose plačiai diskusavo, kaip greičiau, nuosekliau ir daugiau pasitarnavus dėl Kvebeko provincijos žmonių ir bendrai dėl mūsų šalies. Baigiant konvenciją buvo priimtos rezoliucijos ir išrinkta 50 delegatų į partijos Nacionalę konvenciją, įvyksiančią birželio 1-5 dienomis, Toronte.

Vėl Susekė Juodos Rinkos Lizdą

Gegužės 25 d. Montrealo policijos įstaigos paskelbė, kad paskutinėmis dienomis pavyko surasti didžiausią juodosios rinkos lizdą. Sąrišy su tuomi areštuota keturi asmenys, kurie operavo cukraus ir sviesto netikrų kuponų įstaigą. Policija suėmė po milijoną netikrų kuponų dėl cukraus ir sviesto.

Ši juodosios rinkos įstaiga veikė panašiai, kaip koks taupymo bankas, kur biznieriai sulyg tam tikrų čekių išduodavę kuponus už perkamas prekes. Įstaiga buvo išsišakojusi po visą Kvebeko provinciją ir dalinai Ontariją.

Tai jau ne pirmutinė tokia įstaiga susekta.

Pasibaigė Streikas

Gegužės 22 d. pasibaigė bravorų darbininkų streikas. Šis streikas, nors buvo gana ilgas ir neatnešė tuojautinių laimėjimų darbininkams, pasiliks neužmirštamas Kanados darbininkų judėjimo istorijoje.

Laike šio streiko nusimaskavo eilė valdiškų įstaigų, kurios begėdiškai parsidavė alaus bravorų savininkams. Policijos persekiojimas, terorizavimas ir areštavimas apie 150 streikierių; išdraskymai unijos įstaigų ir įvairūs bosų suokalbiai prieš darbininkus paliks amžinai neužmirštami. Streikas davė daug svarbių pamokų ne tik streikavusiems darbininkam, bet ir visam Kanados darbininkų judėjimui.

Daug darbininkų laike šio streiko ekonominiai nukentėjo. Kai kurie gal bus netekę darbų, kuriuose buvo dirbę po porą desėtkų metų. Bet tai tik laikinas pralaimėjimas. Pažeista bravorų darbininkų unija atsigaivina, persiorganizuoja ir vėl vadovaus darbininkams prieš nežmoniškus išnaudotojus, prieš National Breweries savininkus. Jau net ir tie, kurie skebaudami sulindo į kovojančių darbininkų darbus, šiandien ieško kelių susirišimui su unija. Streiklaužiškai sugrįžę į darbus darbininkai ir radę nepakenčiamas darbo sąlygas, beabejo, anksčiau ar vėliau turės pasiteisinti savo prasikaltimus prisidėda m i prie sutvirtinimo unijos.

Garbingai išsilaikę kovos lauke apie du mėnesiu streikieriai užsitarnavo amžiną pagarbą iš desėtkų tūkstančių unijistų. Jie šventai atliko savo darbininkiškas pareigas. Jie kovojo su vilčia, kad jei ne dabar, tai ateityje bosai turės būti pažaboti. Nors šiuo tarpu kova prieš bosus nebuvo laimėta, nors daug streikierių buvo areštuota, nubausta ir ekonominiai nukentėjo, bet jie ir jų kova palieka pažibos švyturiu darbininkų klasėje.

Bronius Betronis

Gražiai Sutikome Karžygį

Gegužės 26 d., Point St. Charles lietuvių salėj, Darbo Progresyvės Partijos lietuvių kliubo iniciatyva buvo suruoštas parengimas — vakarienė pagerbimui tik ką iš užjūrio sugrįžusio karžygio drg. Broniaus Petronio.

Gražus oras ir viliojanti į laukus pavasariška gamta buvo sumažinus viltis dėl parengimo skaitlingumo. Bet apsirikta. Net su nežymiu pasivėlinimu, po skelbto laiko, salė prisipildė su progresyviška publika. Desėtkai Montrealo ir apylinkės lietuvių pasirinko kilnesniu žygiu dalyvavimą parengime, pagerbimą karžygio ir parėmimą savo klasės partijos, negu grožėjimąsi pavasariška gamta.

Parengimo šeimininkės dd. E. Juraitienė, P. Kisielienė, E. Juškevičaitė su talka keletos draugų garbingai atliko savo pareigas, kuomi atsilankiusieji ir lauktas karžygis buvo patenkinti, o partijos kliubas dėkingas už pasidarbavimą ir gausias aukas.

Susitikimo proga kalbėdami draugai vieningai pasisakė už darbavimąsi, kad pasaulyje būtų įsteigta pastovi taika ir kad darbo žmonių gyvenimas galėtų žengti į gražesnę ateitį.

Serga Drg. K. Čekaitis

Nuo gegužės 17 d. Victoria ligoninėje, po skaudžios vidurių operacijos, serga d. K. Čekaitis. Ligonis laimingai pergyvenęs operacijas sveiksta. Už savaitės ar kiek daugiau tikisi grįžti į namus.

Šimtai ligonio draugų-ių linkime jam greitai pasveikti.

Kur Būsite Birželio 8-tą?

Šimtai Montrealo lietuvių ruošiasi vykti į Ville Lasalle, į pirmą naktinį pikniką. Tad ir tu, drauge, skaitytojau-ja, patariu, nepraleisk to gražaus lietuvių susiburimo. Ten bus proga sutikti ne tik draugiškus vilėšaliečius, bet ir pasigrožėt pavasariška gamta.

Priimkite domėn, birželio 8 d. LLD ruošiamą naktinį pikniką ir dalyvaukime ten.

Rep.

AUKOS LIETUVOS ŽMONIŲ PARAMAI

Pastaruoju laiku paramos Lietuvos žmonėms gauta sekančiai:

J. Sasnauskas, Geraldton, Ont., prisiuntė $2.00.

J. Bruzga, Blairmore, Alta, prisiuntė surinktų aukų $12.00.

Toronto Demokratinių Lietuvių Komitetas pridavė $442.00.

Visiems aukojusiems širdingai ačiū.

J. Beršky s
KLNK Sekretorius,
457 Parkside Dr.,
Toronto Ont.

Keturi Toronto miesto jaunuoliai, Howard Urquart, William Mullen, Edward Martin ir Donald Warner, kurie nužudė suknelių pardavėją Meyer Tobias. Mullen ir Martin nuteisti po 20 metų kalėjimo, o Urquart ir Warner po 15. Jie galėjo būti nuteisti mirtin, bet teisėjai rado, kad jie užmušė tą krautuvininką neturėdami tikslo užmušti jį. Jie norėjo apiplėšti jį. Prokuroras bausme nepatenkintas ir duoda apeliaciją.

WORLD FOOD EMERGENCY

We must help feed a hungry world

A serious shortage of food in certain areas of the world was expected, but crop failures in many areas, and lack of distribution facilities, seeds, and tools in others created a food shortage of alarming proportions. Only immediate deliveries of staple foods can sustain the hungry millions.

PRODUCE AND SAVE — MORE

Since 1939, our per capita record of food exports has exceeded that of any other country. Food production has soared. Canadians have eaten well in spite of war. Today, the seriousness of the world's food situation calls for even greater efforts. We can increase our food shipments and still have enough for our needs.

THIS IS WHAT WE CAN DO

We can ship more WHEAT, FLOUR, MEATS, CHEESE and EGGS if as great quantities as possible are made available for shipment during the next four months.

PRODUCERS! — DELIVER TO MARKET.

CONSUMERS! — BUY LESS OF THESE FOODS — BUY ONLY FOR IMMEDIATE NEEDS—WASTE NOTHING—PLANT A GARDEN—SUBSTITUTE VEGETABLES FOR AS MANY OF THESE VITAL FOODS AS YOU CAN.

This will increase supplies at storage depots, thus freeing additional needed foods for the world's hungry. There can be no permanent prosperity for us . . . or anyone . . . while hunger and despair afflict large areas of the world.

Share with the hungry!

Food Information Committee
of
THE GOVERNMENT OF CANADA

No. 15

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ros kuopos mėnesinis susirinkimas įyks birželio 13 dieną, tai yra, ketvirtadienio vakare, 8 valandą, 187 Sherman Ave. N., All Peoples Church salėj.

Visi nariai kviečiami dalyvauti. Taipgi prašomi prisilaikyti punktualumo.

Kuopos Sekretorė

Montreal, Que.

Balius su Šokiais

Lietuvių Literatūros Draugijos 137 ir 47 kuopos rengia balių su šokiais, birželio (June) 8 dieną, šeštadienį, vakare, 157 Fifth St., La Salle, Citizens Klube.

Apšvieta šiuo laiku ypatingai svarbi. Mūsų draugijos yra apšvietos organizacijos. Jų parengimai yra labai svarbūs. Bet jie būna pasekmingi tiktai tuomet, kada visi nariai ir simpatikai rūpinasi jais ir lanko. Tad visi rūpinkitės savo organizacija, dalyvaukite jos baliuje ir visus Montrealo lietuvius raginkite dalyvauti. Prašome nesivėluoti. Pradžia 8 valandą vakaro.

Pareng. Komisija

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 162 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, gegužio 31 dieną, 7.30 val. vakaro, 160 Claremont St.

Visi nariai kviečiami dalyvauti. Taipgi nepamirškite ateiti ir užsimokėti narinius mokesčius, kurie esate dar neužsimokėję.

Valdyba

Vancouver, B. C.

Steigiasi Kuopa

Vancouveryje yra tveriama Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos kuopa. Kurie esate netoli, šio miesto apylinkėj, prašomi įstoti. Dabar eina vajus, tai palengvintas įstojimas. Visi prigulėkit prie pašalpinės draugijos ir tuomi užsitikrinkit pagalbą nelaimėje.

Dėl platesnių žinių galite kreiptis prie P. Kiškio, 710 Cambie St., arba būsimos kuopos sekretoriaus, Mrs. Gen. Gurkšnis, 855 — 8 Ave. W., Vancouver.

Scena iš sovietinės filmos duoja Stalingrado kovas ir "Days and Nights", kuri bus rodoma Toronte. Filma vaizduojuoja mūšimą.

Nikelio Industrijos Darbininkų Reikalai

SUDBURY. — Nežiūrint sunkaus darbo ir aštraus International Nickel Kompanijos persekiojimo, nikelio gamybos darbininkai per porą metų susiorganizavo į Mine, Mill and Smelter Workers Unijos 589 skyrių, kuris 1944 metais vasario 4 d. buvo Ontarijos provincijos Labor Court pripažintas kaip teisėtas nikelio darbininkų atstovas.

Unija, gavusi teises, pakvietė kompaniją į bendrą pasitarimą dėl sudarymo kontrakto. Kompanija, nebeturėdama galimybės priešintis, kad ir nenoromis bet turėjo sutikti su darbininkų unijos atstovais ir pasirašyti sutartį.

Per praėjusius du metus unija stengėsi gražiuoju išreikalauti iš kompanijos geresnes darbo sąlygas ir didesnį atlyginimą už darbą, pasižadėdama nestreikuoti, kad nesutrukdžius darbo, kad nepakenkus karo reikalams prieš fašistinius užpuolikus, kurie norėjo užkariauti visą pasaulį. Bet International Nickel Kompanija į darbininkų teisėtus reikalavimus ir kraštui gręsiantį pavojų domės visai nekreipė. Kiekvieną kartą atsisakė patenkinti darbininkų svarbesniu reikalavimus ir tuo laiku nius reikalavimus ir tuo laiku darėsi sau milijonus pelno.

Darbininkų unija, per kelius metus gražiuoju maldavusi iš kompanijos didesnio atlyginimo už darbą, kad darbininkai galėtų žmoniškiau pragyventi, bet nieko nepešusi, pradėjo žiūrėti į reikalą daug rimčiau. Viskas brangsta ir gyvenimas sunkėja. Darbininkų uždarbis tebėra pirmkarinis. Tad, atėjus laikui atnaujinti sutartį, pareikalavo būtinai patenkinti šiuos reikalavimus: 1. Pakelti adrbininkas algas 29 centais į valandą; 2. Įvesti 40 valandų darbo savaitę; 3. Duoti kiekvienam darbininkui po 2 savaites apmokamų atostogų į metus; 4. Kad industrijoj dirbtų tiktai unijistai. Kiti reikalavimai smulkesni ir nėra reikalo juos minėti.

Kompanija, matyd a m a, kad šį kartą darbininkų unija yra griežtai nusistačiusi savo reikalavimų siekti, pasiūlė pakelti darbininkams algas sekančiai: dieninės pamainos darbininkams 8 centus į valandą, popietinės pamainos darbininkams 11 centų į valandą, o naktinės — 13 centų į valandą. Be to, sutiko duoti antrą savaitę apmokamų atostogų tiems darbininkams, kurie yra išdirbę virš 5 metų.

Unija kompanijos pasiūlymą atmetė kaip nepatenkinantį. Ir jeigu kompanija nepatenkins unijos statomų reikalavimų, tai darbininkai bus šaukiami į streiką.

Dėl išvengimo streiko buvo dar bandoma tartis su kompanija. Tam tikslui buvo pakviestas iš Ottawos Labor Relations Tarybos atstovas, kuris tarpininkautų tarp unijos ir kompanijos. Atvykęs atstovas porą dienų praleido be konferuodamas su unijos ir kompanijos atstovais, bet nepavyko reikalų pagerinti. Kompanija ir šį kartą atsisakė patenkinti unijos reikalavimus. Virš minėtas valdžios atstovas išvažiavo nieko gera neatsiekęs. O unija savo reikalavimą pasiuntė į Concilation Tarybą, Ottawon, kad ta valdžios įstaiga susipažintų su darbininkų unijos reikalavimais ir darytų spaudimą kompanijai.

Unija nori susitaikyti gražiuoju, kad nereiktų streiko, kuris daro nuostolius kraštui ir darbininkams. Bet jei nebus galima susitarti gražiuoju, tai streikas turės įvykti.

Unijos Narys

SERGA PAŽĖRIENĖ

TORONTO. — Draugė Pažėrienė atsigulė General ligoninėj ir atrodo, kad turės turėti operaciją.

Per nekurį laiką jautė kokį tai spaudimą ant akių. Gydytojas pasiuntė į ligoninę, kur tyrimas tęsėsi savaitę laiko ir atrodo, kad reiks daryti operaciją.

Linkiu draugei greitai pasveikti. **Reporteris**

OSLO. — William Hagelin, buvęs kvislinginės valdžios vidaus reikalų ministeris, buvo nuteistas mirtim ir mirties bausmė jau įvykdyta. Hagelin buvo ne tik svarbiausias Kvislingo bendradarbis, bet dar prieš nacių invaziją tarnavo kaip Vokietijos šnipas ir žymiai prisidėjo prie invazijos pasisekimo.

Paieškojimai

Paieškau darbininko ant tabakos farmos. Nereikia patyrimo, tik kad geras darbininkas būtų. Platesnių žinių klauskit per laišką, tik greitu laiku.

G. Maldeikis,
Box 35,
Springford, Ont.

Turėkit Smagumą
Mažoj Vietoj
Su Gesinių Pečium
Geras ir Greitas
Virimas

NEW GAS HOT PLATE

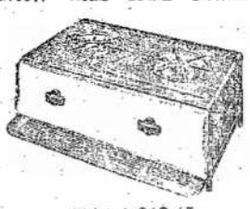

Tiktai $13.45

Balto Porcelano Priešakys
Juodas Enamel Viršus
Skubėkit Užsakymus

Original Furniture Co.
438 Queen St. W., Toronto
Tel.: WA. 5612

RELIABLE FUR CO.
568 Queen St. W., Toronto
Tel.: WA. 9294
SALDYTUVAS
(Cold Storage)

Apsaugokit savo futras, kailinius. Siųskite juos tuojau dabar patelefonuodami WA. 9294.
Ekspertų darbu permodeliuojami, pataisomi labiausiai prieinama kaina.
Atdara Vakarais

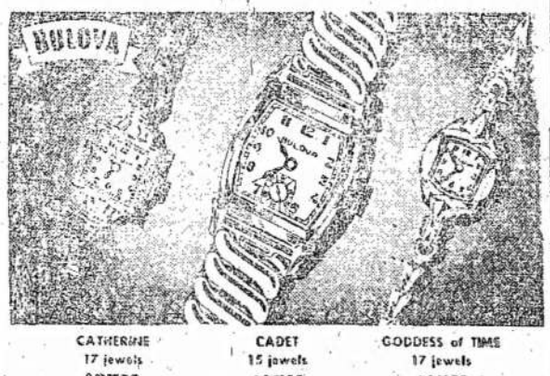

CATHERINE 17 jewels $37.50 — CADET 15 jewels $37.50 — GODDESS of TIME 17 jewels $37.50

Mason Credit Jewellers
520 QUEEN St. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, ONT.

Tel. AD. 1618 Šventadieniais: AD. 1618
The Victory Florist
Mūsų Specialybė:
Vestuvių bukietai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Tel.: WA. 5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby
Laidotuvės net $55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Tuoj Bus Rodoma
TORONTE
New Yorke Tūkstančiai Veržiasi Pamatyti

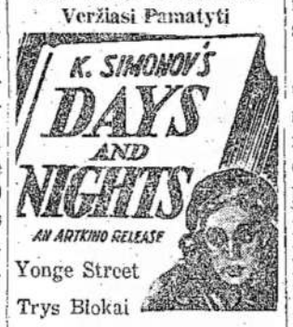

Yonge Street
Trys Blokai
Žemiau Eglinton
Manor Rd. Car Stop
INTENATIONAL CINEMA

Tel. LA. 4441
Dr. H. Rosenfeld'as
Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 v. p. p., 7—8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

Atvira Dieną ir Naktį
LIETUVIŠKA PIRTIS
Vienintelė tos rūšies Montreale
Akmeninio Apšildymo Sistema
Moterų Dienos: Antradieniais nuo 2 P. M. iki 12 P. M.
3963 COLONIAL Ave.
Tel. PL. 0094

J. LUNSKY
AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teisinių patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St E. Kamb 28
MONTREAL, QUE.

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS
Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalbimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.
Savininkai: **J. ADOMONIS ir V. KIELA**
724 MARIN AVE., MONTREAL
(Netoli St. James ir Atwater kampo)
Tel.: WI. 1331; Vakarais ir Sekmadieniais YO. 8028

Mlle Tessier Florist
GĖLIŲ PARDUOTUVĖ
Mr. J. Desroches, Manager
Sudarytos Gėlės $2.00 ir Daugiau
Vainikai dėl Mirusiųjų $3.00 ir Daugiau
Vedyboms Buketai $4.00 ir Daugiau
1259 Bleury St. --- Tel. HArbour 3473
MONTREAL, Que.

Įsigykit Savo Namus
PARSIDUODA ĮVAIRUS NAMAI SU GEROMIS ĮEIGOMIS
2 flatų duplex, nauji, nuo $6,800 aukštyn
3 flatų nuo $6,800 aukštyn
4 flatų duplex nuo $9,800 iki $15,000.
Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai
REED'S RENTING SERVICE REG'D
4834 VERDUN AVE., VERDUN
Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: YOrk 4449
Mr. R. Bennett, Manager.

TABAKAS
Tiesiai iš Manufakturisto
Darykit Cigaretus Patys — Taupykit Pinigus
Taipgi, Specialus **Pypkės Tabakas**, Daug Žemesne Kaina Negu Paprastai
RAŠYKIT DĖL KAINŲ SĄRAŠO
Užsakymai siunčiami į visas Kanados dalis
ORIENTAL TOBACCO CO.
251 Craig St. West, Montreal

Ambrose Valet Service
VALOM, PROSINAM IR UŽAUDŽIAM PRADEGINTUS IR SUPLĖSYTUS DRABUŽIUS
S. Ambrazevičius
5971 BANNANTYN AVE., VERDUN, QUE.
Tel.: YOrk 9060

VICTORIA
CLEANERS & DYERS CO.
Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.
Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų.
Savininkai:
J. Matulaitis, A. Majauskas ir G. Kriaučeliūnas
Tel. WEllington 4277
2830 ALLARD ST., Ville Emord, MONTREAL

Tel.: Ofiso — FR 9265 Namų — AM 9324
Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v. ir sulig susitarimo
Dr. E. Andrukaitis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas
2552 ROUEN ST. — MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampo)

Tel.: BElairs 2200.
Valandos: 4—5 po piet. 7—8 vak. ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D narians papiginta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski
Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Vai. Po Pietų